

تاثیر آموزش مهارت های حرکتی بر بهبود ادراک دیداری (درک روابط فضایی) در دانش آموزان دارای اختلال یادگیری

لاله بهالو هوره^۱، فاطمه رضایی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره و راهنمایی، گروه مشاوره، واحد خمینی شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، خمینی شهر، اصفهان، ایران

Laleh.baharlou@gmail.com

^۲ استادیار، گروه مشاوره، واحد خمینی شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، خمینی شهر، اصفهان، ایران

rezaei@iaukhsh.ac.ir

چکیده

هدف از انجام این پژوهش تعیین تاثیر آموزش مهارت های حرکتی مبتنی بر آزمون اوزرتسکی بر بهبود ادراک دیداری بر مبنای خرده آزمون فراستیک (درک روابط فضایی) در دانش آموزان با اختلال یادگیری پایه سوم ابتدایی منطقه ۳ شهر اصفهان بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان پایه سوم ابتدایی شهر اصفهان بود که با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس تعداد ۳۰ نفر (برای دو گروه ۱۵ نفری آزمایش و گواه) انتخاب شده و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل قرار گرفتند. ابزار مورد استفاده در این پژوهش، آزمون ادراک دیداری فراستیک بود. و در جلسات آموزشی از روش آموزش مهارت های حرکتی مبتنی بر آزمون اوزرتسکی بهره گرفته شد. جهت تحلیل داده ها از آزمون تحلیل کوواریانس به وسیله نرم افزار SPSS22 استفاده شد. یافته های پژوهش نشان داد درک روابط فضایی بین گروه آزمایش و کنترل تفاوت معناداری وجود دارد ($P < 0.05$). بنابراین به نظر می رسد آموزش مهارت های حرکتی باعث توانایی ادراک وضعیتهای دو یا چند چیز در ارتباط با یکدیگر می شود.

واژه های کلیدی

مهارت های حرکتی، ادراک دیداری، یادگیری

مقدمه

بسیاری از مباحث یادگیری دانش آموزان در مدرسه و در دوران تحصیل به توانمندیهای ادراک دیداری نیازمندند، از جمله خواندن و املاء از برجسته ترین آنها به شمار می رود. دستیابی هر کودک به توانمندیهای ادراکی نقش مهمی در زندگی وی بازی می کند. مشکلات ادراک دیداری در زمینه خواندن باعث اشتباه گرفتن حروف مشابه، معکوس کردن واژه ها، به سختی پیدا کردن حروف در داخل واژه ها یا واژه ها در داخل جمله و به سختی به یاد آوردن واژه های دیواری می شود. دانش آموزانی که اختلالات دیداری-ادراکی دارند، همچنین مشکلاتی در زمینه ریاضیات تجربه می کنند. آنها ممکن است مفاهیم سطح بالای ریاضی را به سختی متوجه شوند و در

یادآوری اطلاعات ریاضی، جدول ضرب و غیره مشکلاتی داشته باشند. آنها به علت خطاهای محاسباتی، مکرراً مسائل ریاضی را اشتباه حل می کنند [۱]. یکی از نظریه های اختلال یادگیری، نقص در ادراک دیداری است. طبق این نظریه افراد ناتوان در خواندن، تشخیص، سازماندهی و تفسیر یا به خاطر آوردن تحریکات دیداری مشکل دارند. در سال های اخیر یافته های عصب زیست شناختی نشان داده است که بسیاری از اختلالات یادگیری ناشی از نقص در ادراک دیداری و به ویژه نقص در مسیر ماگنو سلولار سیستم بینایی است. تقریباً ۷۵ تا ۹۵ درصد یادگیری کودکان در مدرسه از طریق بینایی صورت می گیرد. ۲۰ توانایی ویژه برای بینایی وجود دارد که برای سهولت در سه طبقه مهارت های قدرت بینایی، مهارت های مکانیکی و مهارت های ادراک بینایی یا پردازش اطلاعات بینایی طبقه بندی شده اند [۲]. روش رشد ادراک دیداری فراستیک^۳، در سال ۱۹۶۳ ساخته شد که از آن می توان به عنوان ابزاری برای شناسایی ناتوانایی های یادگیری و تقویت بینایی استفاده کرد. ادراک دیداری، توانایی گرفتن معنی از طریق محرک های دیداری است که خرده مهارت های آن عبارتند از: تشخیص شکل و زمینه، روابط فضایی، هماهنگی دیداری، ادراک شکل، تشخیص دیداری [۳].

ادراک دیداری بر اساس مدل فراستیک، تمرین هایی هستند برای جبران رفتارهای دیداری-ادراکی و ادراکی-حرکتی که در کودک به موقع شکل نگرفته اند باید تدارک دید. با این تمرین ها می توان حلقه های مفقود در مراحل رشد را جبران کرد [۴]. تغییرات رشدی در سرعت ادراک دیداری، موجب افزایش توانایی خواندن می شود. ارزیابی های مربوط به پردازش دیداری به هنگام ورود کودکان به مدرسه، اطلاعات مفیدی در مورد پیش بینی احتمال وجود مشکلات خواندن در آنها به دست می دهد [۵]. در درمان اختلالات یادگیری، از آموزش فرایندی استفاده می شود. در این روش درمانی، بر توانایی های خاصی که در فرد وجود دارد، تمرکز می کنند و با برنامه هایی که طرح ریزی می شود، تلاش می کنند تا بدکارکردی موجود را

¹ magnocellular

² Frastyg